

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 318. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm9614/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

er man sædvanlig ikke hjemme i Fæderlandets Historie, og dels har mange forhærdet sig mod Historiens Spaadomme ved den tyske Fornuft-Slutning: at fordi noget tusende Gange har haft ens Følger, er det dog altid muligt, det næste Gang kan have de modsatte, — en Sætning, jeg vist nok er meget for ringe til at bestride, men ogsaa meget for spidsborgerlig til at se noget træsteligt i; da det dog altid er tusend Gange rimeligere, at det vil gaa som sædvanlig, end at det vil gaa tvært imod.

De véd nok, m. H., at der for henved 30 Aar siden, 1810, ganske alvorlig var Tale om de tre nordiske Rigers Forening, og for et Øjeblik selv nogen Udsigt dertil; og om jeg end vilde, saa kunde jeg dog ikke nægte, at jeg selv var en af dem, der ønskede den; thi jeg skrev endog en lille Bog om Ønskeligheden deraf, da man i Sverrig vaklede mellem Kongen af Danmark og Norge og Prinsen af Pontecorvo til Tronfølger. Dog, vi Bogmagere maa se til, ikke at komme for dybt ind i, hvad vi har skrevet om, naar vi har noget andet at fortælle, da dette ellers sikkert bliver glemt; og jeg vil da strax bemærke, hvordan Forholdet mellem de nordiske Riger udviklede og udviklede sig efter 1807. Hvad nu os angaar, da véd De, vor Regering var den samme da som nu, saa vor Konge siden 1808 var vor regerende Kronsprins ikke blot fra 1807 og 1801, men før Revolutionen; men i den Tid har Sverrig haft fire forskellige Konger, og Norge er blevet skilt fra Danmark, uden at blive forenet med Sverrig; og da nu tillige en af Napoleons Marechaller blev Konge i Sverrig, og Norge fik en splinterny Forfatning efter fransk Smit, saa har selv Tyskere og Franskmænd skjænket Nordens nyeste Historie usædvanlig Opmærksomhed; — og skjønt denne Opmærksomhed naturligvis langt mere gjaldt de to andre Riger, som fornyede deres Mønt og forte det opskruede Navn Skandinavien, end vort lille Fæderland, der blev ved det gamle, og kan slet ikke komme ud af

at kalde sig andet, end hvad det har hedt, lige siden den gamle Skjold var en lille Dreng, ja, lige siden Dan, den Kæmpe kjon, som der staar i Rimkrenniken:

Han før de tyske imod
Og slog dem alle dør ned for Fod; —

skjønt det er saa, og Danmark netop ved denne Lejlighed har maattet bære, det er i Grunden slet ingen Ting: hverken tysk eller nordisk, hverken Landmagt eller Sømagt, hverken Fugl eller Fisk, men et Tvetalleri og i Grunden et Utske, som ordentlige og fornuftige Folk kun har Ærgrelse af, — saa, ikke des mindre véd vi dog, Danmark er noget, hvor lidt det saa kan være, og blev nappet paa alle Sider, uden dog at tilintetgjøres; saa deri kan vi umulig være enige enten med Franskmand eller Tyskere: at man skulde kunne forståa Nordens Historie uden at kjende Danmarks.

At nu ogsaa i Engelskmændenes Øjne Danmark var Nordens Hovedmagt, det fik vi at føle baade 1801 og 1807; og forgik vi ikke i de Storme, kan vi umulig, næst vor gode Lykke, takke andre derfor end os selv; thi vel havde vi 1801 forbundne nok paa Papiret: baade Kejseren af Rusland og Kongerne af Prejsen og Sverrig; men ene maatte vi brydes med den Sømagt, der var beregnet paa hele Norden; ingen hjalp os eller skjenkede os mindste Erstatning. Efter 1807 erklærede vel den russiske Alexander højtidelig for hele Evropa, at han aldrig skulde slutte Fred med England, før Danmark havde faaet fuld Erstatning; men hvor lidt man i Petersborg sørgede over, at deres Flaade blev den eneste i Østersøen, det kunde man vel selv slutte sig til; og da Kejsers Alexander 1812, under Rustningerne mod Napoleon, lovede Svenskerne at skaffe dem Norge, viste han blandt andet usægtelig, at han fandt, vi havde endnu ikke mistet nok.

Vende vi os nu til Sverrig, da se vi dér baade

